

Siri-Logane Tutum
fal Edgar Allan Poe

To sen sati! Mi le sen daymo, daymo ansyapul, ji mi haji sen denpul, mas yu fikir ki mi sen majnuni keseba? Misu bimarya le balagi misu ganci-kowa. To le no destrui or daifugi oto. Misu maxim bala ganci-kowa le sen misu oreya. Mi le abil na ore moyto in Janatu ji in Dunya. Mi le ore multi xey in Jahanom. Finto, mi sen majnuni kemaner? Am jui-ore, ji am jui ku mi abil na kemo trankwilo ji minga loga tas yu total hikaye.

Mi no jixi ku idey le ofata keloka, mas denwatu hu to le precu, to le kostante lawfen mi. Le no hay seba kos to. Le no hay bala ganjon tem to. Fe fato, mi le suki lao

manixu. Te le nilwatu guton mi. Te le nilwatu burganjongi mi. Mi le no vole tesu pesa. Mi fikir ki seba le sen tesu oko! Si, dento le sen seba! Un to of tesu oko okocu sim kom to de nasru, sefidemo blue oko har dambo cengu per to. Denwatu hu to le oko mi, mi le ganjoncu fobido, ji mi le karar xosu xafe xosu na morgi lao manixu cel na awgi tesu oko cel moywatu.

Prehay cuyo-tyan. Yu fikir ki mi sen majnuni. Majnuniyen jixi nilto. Mas yu le ingay na oko mi. Yu le ingay na oko ku kemo gomyo, mi le aksyon; daymo juipul, daymo cinonpul, daymo sirili, mi le ergo! Mi le nilwatu sen maxmo lutufpul tas lao manixu kom dur total safta leki mi le morgi

te. Ji fe moy noce daju fe midi-noce, mi le rota hantatul de tesu dwer, ji mi le buka to: o, daydenmo narem! Ji jaxali, denwatu hu mi le fale kufimo day bukaxey tas misu kapi, mi le ingi luminkal lenterna, kompletomo klosido celki nil lumin brila, ji jaxali, mi le pasgi misu kapi. O, yu le ingay na oko ku kemo gomyo, mi le pasgi to! Mi le harka to hanman, daymo, daymo hanman, celki mi no jundwan somno de manixu. Mi le pasa un satu cel na kufi pasgi misu kapi celki mi abil na oko te durki te le leta per sesu bistar. Ha! Kam majnuniyen ger le sen denmo gomyo kom hinto? Ji jaxali, denwatu hu misu kapi le kompleto sen in kamer, mi le buka lenterna juipul, daymo juipul (koski

bisagra le soti); mi le kufi buka to celki dambo radya fe lumin celidi oko de nasru. Ji mi le fale hinto dur sabe noce, moy noce preciso fe midi-noce, mas mi le oko ki oko moywatu sen klosido; fe folo, na fale ergo le sen nenible. To le no sen lao manixu hu da le lawfen mi; to le sen tesu Bur Oko. Ji fe moy soba, denwatu hu din-lumin le ata, mi le sexinloypul inidi kamer, ji mi le yunkipul pala tas te, le kweho voka tesu name ji le swal ku tesu noce sen kepul. Te ger le musi na sen daymo

cinonpul cel na gixim ki fe moy noce preciso fe midi-noce, mi jui-oko te durki te somno.

Fe ocoyum noce, mi le sen maxmo juipul kom xugwanpul denwatu hu mi le buka dwer. Mi le harka misu hanta maxmo hanman kom minuto-ixara de saturday. Mi le nilwatu xoraham daraje de misu abilya ji sofi denpul kom fe den noce. Mi le eskaso abil na krasi misu ganjon fe triunfa. Am imaje mi fe na buka dwer xosu xafe xosu, ji te fe na sen ixikal fe misu sirili aksyon ji fikir. Mi le banmo lilhaha kos den idey, ji te le ible ore mi koski te le abruto harka per sesu bistar kwasimo surprisado. Yu ible fikir ki mi le rukadam, mas no. Tesu kamer le sen kompletomo luminkal (janela le sen tangemo klosido kos fobi fe ofcoriyen), ji fe folo, mi le jixi ki te no abil na oko dwer

fe na buka, ji mi le duregi na pel to hanman, hanman.

Misu kapi le sen fe inya, ji mi le jaxa buka lenterna, denwatu hu misu dayxuji deleza per estanoli liftitul, ji lao manixu le xorside per bistar, fe na dayloga, "Kete sen denloka!?"

Mi le resta totalmo harkakal ji le loga nilto. Fe total satu, mi le no harka adola, ji fe durya, mi le no ore te na xorleta. Te le haji side per bistar, fe na ore, preciso denmaner hu mi le fale to fe moy noce, dur na ore gubangu in divar.

Nerxali, mi le ore daifu exnafasu, ji mi le jixi ki to sen exnafasu fe terror. To le no sen

exnafasu fe guton or hazuniya, o no! To le sen soutilil, inhifazido soti hu da exata of amikuya de ruho denwatu hu to sen pul fe fobi. Mi le kone hin soti bon. Fe multi noce, preciso fe midi-noce, denwatu hu moyte le somno, to le xunjan in misu cati, fe na maxgi fobi hu da le lawfen mi yon sesu rusoti. Mi loga tas yu, mi le kone to bon. Mi le jixi ku lao manixu ganjon keto, ji mi le ganjon simpati tas te, fe hataya ki mi le sirili fikir ki to sen humorpul. Mi le jixi ki te sen jage xorfe unyum lil soti denwatu hu te le jwan in bistar. Tesu plu fobi le xunjan xorfe denwatu. Te le xidu na imanugi se ki oto sen basikal, mas te le no sukses. Te le loga tas se, "To sen sol vento in dudan-tubo,

to sen sol maux hu da trasidi dikan," or "To sen sol krigiri hu da le fale un solo krigirisa." Si, te le xidu na anwi se yon hin plu jadin, mas te le no xorhare sukses. To le no funsyon koski Morya, durki te le nercu cel te, le fale sesu luminkal saye fe fronta de te, ji Morya le lifafa te in to. Ji den nenokodo saye le kosa ki te ganci misu presen in kamer, fe hataya ki te le noro oko nor ore mi.

Xafe na intizar daymo sabar dur lungo watu nenhar na ore te na xorleta, mi le karar na buka daylil daraki in lenterna. Mi le buka to daymo, daymo juipul finki un solo luminlil radya, denpul kom xilo de kumi, le exidi daraki ji le celidi nasruli oko.

To le sen pahnamo bukado, ji mi le sencu gadibu denwatu hu mi le jui-oko to. Mi le oko to perfeto. To le sen daifumo blue har ajabu koberi per to hu da le day fobi mi, mas mi le no abil na oko resta de muka or jismu de lao manixu koski mi le lide radya preciso cel sahi loka-bage nenyon na musi na fikir.

Ji kam yu memori denwatu hu mi le loga ki to hu yu fikir ki da sen majnuniya sen sol maxboncu fe ganci-kowa? Nunto, mi le ore lil, veloci soti, denpul kom satumeter lifafado in koton. Mi le kone pia den soti. To le sen nabiza de tutum de lao manixu. To le sengi mi maxmo gadibu, denmaner hu darbe fe drumu yunki askeriyen.

Mas fe hataya fe dento, mi le esto-woju mi ji le resta harkakal. Mi le eskaso nafasu. Mi le restagi lenterna harkakal. Mi le jaribi ku mi abil na restagi radya kemo harkakal per oko. Fe durya, nabiza de tutum le maxbalacu. To le sencu maxmo ji maxmo veloci, maxmo ji maxmo sotipul, sekundo xafe sekundo. Manixu le dayible sen kompletomo dayfobido! To le sencu maxmo sotipul, mi riloga, maxmo sotipul, fol moyun sekundo! Kam yu aham mi? Mi le uje zekaru ki mi asan sencu fobido, to sen sati. Ji fe midiya de noce, in fobine sotikalya de den lama baytu, daydenmo ajabu soti le kompleto fobi mi. Hatali, mi le resta harkakal dur bannumer maxpul minuto.

Mas nabiza le sencu maxmo ji maxmo sotipul! Mi le fikir ki tutum xa pom. Ji jaxali, neo banto le yolyu mi: soti ible beore jara! Watu fe morcu de lao manixu le preata! Ton sotipul cihe, mi le buka lenterna ji le tyao cel in kamer. Te le ayay un mara, ji sol un mara. Fe jaxali momento, mi le pospel te cel dikan ji le plasi wazempul bistar per te. Jaxali, mi le tabasum kweho, fe na jixi ki fale kriban sen finido. Mas dur multi minuto, tutum le duregi na nabiza har koberido soti. Hatali, hinto le no lawfen mi koski to ger no beore pas divar. Fe fini, to le esto. Lao manixu le sen mor. Mi le harka bistar ji le moni morjismu. Si, te le sen kompletomo, kompletomo mor. Mi le plasi

misu hanta per tesu tutum ji le restagi to denloka dur multi minuto. Le no hay nabiza. Te le sen kompletomo mor. Tesu oko le no haji lawfen mi.

Eger yu haji fikir ki mi sen majnuni, yu xa no haji fikir dento denwatu hu mi xa tosifu gomyo xey hu mi le fale da cel na sangu jismu. Durki noce le pasa, mi le ergo veloci mas sotikal.

Mi le ofplasi tiga tahta of dixan de kamer ji le plasi moyto in neo bukaxey. Jaxali, mi le ruplasi tahta daydenmo gomyo, ki fe folo nil insanli oko, no hata tesu to, ger abil na xorjui mal banto. Le hay nilto na safegi. Nil

burtyan, nil damu-plax. Mi le sen godomo
juipul tas dento.

Xaki mi le fini misu ergo, to le sen satu care,
haji denmo luminkal kom midi-noce.
Denwatu hu satu le rinjon, le hay toka per
dwer fe fronta. Mi le joxupul idi cel na buka
to, koski mi le hare keto na befobi fe nunya?
Tiga manixu le inidi, hu da adabupul
xorkonegi se denpul kom polisiyen. Ayay le
beore jara dur nocte hu da maxgi fikir ki bur
banto le befale; informe le begibe tas
polisidom, ji polisiyen le beirsal cel na
ofxerca zona.

Mi le tabasum, koski mi le hare keto na
befobi? Mi le bonatagi manixu. Mi le loga

tas ete ki cihe le sen kos misu roya, ji ki lao manixu sen awsenli in nongyo-geo. Mi le gida misu visitayen wey baytu. Mi le loga tas ete ki ete am xerca, ji am xerca bon. Fe fini, mi le gida ete cel tesu kamer. Mi le onexa tas ete tesu jacipulxey, anjen ji nenharkado. Daymo sexinloypul, mi le preporta kursi cel in kamer ji le teyan ki ete am xorside ji laxocu, durki mi, fe na ganjoncu triunfapul, le plasi misu kursi supra denloka hu morjismu de korbani le leta.

Polisiyen le sen truti. Misu konduta le imanugi ete. Mi le sen jui-layemo estreskal. Ete le xorside, ji durki mi le jawabu kweho, imi le intrepala ordinari. Mas nerxali, mi le

xoru na sencu cambay ji le vole ki ete am awidi. Misu kapi le guton, ji mi le fikir ki mi ore rinjon in misu ore; mas ete le duregi na pala. Rinjon le sencu maxmo ji maxmo xorjuiible. Mi le pala maxmo huru cel na esto ganjon, mas to le dure ji sencu hata maxmo xorjuiible, finki finili, mi le xoraham ki soti no ofata misu ore.

Mi le xankakal sencu cambay, mas mi le pala maxmo veloci ji sotipul. Soti le sencu maxmo sotipul, ji mi le no jixi ku na fale keto. To le sen sotikal, nenmingu, veloci soti, denpul kom satumeter koberido in koton. Mi le veloci nafasu, fe hataya ki polisiyen le no ore to. Mi le pala maxmo veloci ji maxmo joxupul, mas soti le foldarajeli sencu maxmo

sotipul. Mi le xorestay ji xijere tem
nenmuhim xey sotipul ji yon day jestu, mas
soti le foldarajeli sencu maxmo sotipul. Ete
xa no awidi keseba? Mi le anda suo ji kanan
yon day kadam, kwas mi le sencu gadibu
kos etesu komenta, mas soti le foldarajeli
sencu maxmo sotipul. O Teo! Mi ger abil na
fale keto? Mi le paniko, mi le gadibu pala,
mi le burlexi! Mi le hanta-cudu kursi hu mi
le side per da ji le garu tahta yon to, mas
umumi, soti le durepul sencu maxmo
sotipul. To le sencu maxmo sotipul, maxmo
sotipul, maxmo sotipul! Ji ete le haji pala
yukwe ji le tabasum. Kam to le sen ible ki
ete no ore to? Moyabil Teo! No, no! Ete le
ore to! Ete le gixim banto! Ete le jixi! Ete le

coxo misu terror! Mi le fikir dento, ji mi haji fikir dento. Mas he banto le sen maxmo bon kom hin suferi! He banto le sen maxmo tahamulible kom hin coxo! Mi le no haji abil na tahamul den sewdo tabasum! Mi le ganjon ki mi musi na ayay or morcu! Ji fe nunya, ripul, am jui-ore! Maxmo sotipul! Maxmo sotipul! Maxmo sotipul! Maxmo sotipul!

"Uyu, buryen!" mi le dayloga, "Am esto na kwasigi! Mi etiraf krimen! Am ofplasi tahta! Hinloka, hinloka! To sen nabiza de tesu daybur tutum!"